



Leto IX.
Št. 19
29. 9. 1965

Emajlirlec

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE EMAJLIRANE POSODE

KOMENTAR

NAVIDEZNOST AKTIVNOSTI

S sprejetjem novega pravilnika o notranji organizaciji smo postavili okvire organizacije. Izdelan je bil na osnovi izkušenj in z namenom odpraviti dosedanje slabosti v organizaciji podjetja. Kot smo že omenili, je postavil nove okvire; širše in boljše kot doslej. Ni pa spremenil vsebine dela. To je naloga, ki bo organizaciji šele vdihnili življenje in jo opravičila. Žal se pa zlasti vsebina dela doslej ni dosti spremenila in vse kaže, da težimo še vedno v stare tirnice. Že samo primer uveljavljanja organizacije prikazuje dodobra navideznost strokovnih služb in vodstev sektorjev in obratov.

Se neprimerno bolj jasna je slika, če jo gledamo skozi prizmo izvrševanja sklepov samoupravnih organov.

Če se namreč pri nas pojavi kakšen problem, ga proučimo in ga proučenega posredujemo organom delavskega samoupravljanja. Že ta postopek se pogosto zavleče, večkrat prav iz subjektivnih razlogov. Zgodi se da se problem pojavi pred organi nepopolno razdelan in brez potrebnih predlogov za rešitev. V takem primeru največkrat člani organa upravljanja opravijo del naloge strokovne službe in sami dopolnjujejo nepopolnost analize in se sporazumejo za najustreznejšo rešitev, včasih pa predlog tudi zavrnejo in zahtevajo jasnejšo in popolnejšo obdelavo primera.

Ko je vse nared, imamo sklep. In to razumljivo formulirano stališče organa, ki bi naj obvezovalo k rešitvi, ostaja vse prepogosto vse. Če temu ne bi bilo tako, bi danes po nekaj letih ne ugotavljali, da nimamo rešenih osnovnih elementov kot so tehnološki postopki, realne kalkulacije, normativi materiala in podobno. O tem smo sklepali namreč že pred leti.

Podobno je z akcijo ob uveljavitvi gospodarske reforme. Akcija je bila zasnovana popolno. Organi upravljanja in družbeno politične organizacije so storili svoj del, vodstvo podjetja tudi. Poudarjamo iz dneva v dan, da smo reformo pričakali pripravljeni in se zgovarjamo (Nadaljevanje na 2. strani)

AKCIJSKI PROGRAMI ZAGOTAVLJAJO USPEŠNO POSLOVANJE PODJETJA

Na zadnji seji upravnega odbora je poročal višji svetovalec Rihard Pompe, kako poteka delo za priprave in izdelavo akcijskih programov posameznih sektorjev, obratov in služb. Ti akcijski programi so namreč podrobnejše izdelan program dela posameznih služb, obratov in sektorjev. Izdelani so na podlagi pravilnika o notranji organizaciji in na podlagi smernic in sklepov centralnega delavskega sveta in upravnega odbora, ki so v neposredni zvezi s poslovanjem v novih pogojih gospodarskega sistema

Upravni odbor je ugotovil na podlagi poročila, da so nekateri sektorji in obrati skrbno in dobro izdelali svoje akcijske programe. To so storili zlasti obrat II (obrat emajliranih, pocinkanih in aluminijastih izdelkov), obrat IV (obrat odpreškov in avtokoles) ter finančno računovodski sektor. Akcijski programi ostalih služb, obratov in sektorjev niso bili izdelani niti pravočasno in tudi ne kvalitetno. (Nadalj. na 2. str.)

KONČANE VOLITVE PREDSEDNIKOV ZBOROV PROIZVAJALCEV

Delavski sveti ekonomskih enot in obratni delavski sveti so dali volitvam predsednikov zborov proizvajalcev velik pomen. Delavski sveti ekonomskih enot so razpisali volitve in sestavili predloge, katere skupine naj sestavljajo zbore proizvajalcev. Ti so se namreč z novo organizacijo nekoliko spremenili.

Zbori proizvajalcev so po našem statutu neposredna oblika upravljanja in imajo določene pravice in dolžnosti.

V času svojega obstoja so naši zbori proizvajalcev mnogo pripomogli k napredku proizvodnje in ureditvi raznih vprašanj iz njihove pristojnosti.

Naš fotoreporter je napravil posnetek s sestanka zbora proizvajalcev v ekonomski enoti predelovalnica kovin, na katerem so izvolili predsednika in njegovega namestnika.



Akcijski programi zagotavljajo uspešno poslovanje našega podjetja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Glede na tako ugotovitev je upravni odbor sprejel sklep, da morajo biti vsi akcijski programi izdelani do 20. septembra t. l. ter potrjeni od obratnih delavskih svetov in delavskih svetov ekonomskih enot do 30. septembra t. l.

Akcijski programi morajo biti stvarni ter vezani na rok izvršitve. V programih morajo biti stvarno zadolžene osebe za izvršitev posameznih nalog, ki so za to tudi polno odgovorne.

V zvezi s potekom dela pri izdelavi akcijskih programov smo povabili v naše uredništvo na kratek razgovor višjega svetnika ing. Riharda Pompea.

Na vprašanje, kako napreduje delo pri izdelavi akcijskih programov nam je povedal naslednje: »Vsi vodje obratov, sektorjev in služb so se zelo poglobili v to delo. Zlasti so se poglobili v problematiko znižanja režijskih stroškov. Prišli so do spoznanja, da morajo biti vsi v proizvodnji in tudi izven nje konkretno in koristno zaposleni, če hočejo doseči boljše delovne uspehe in s tem tudi večji dohodek podjetja.«

Ali predvidevajo akcijski programi smotrno izkoriščanje zmogljivosti strojev in naprav, je bilo naslednje vprašanje:

»Pri izdelavi akcijskih programov je ugotovljeno, da imamo še rezerve, katere bo treba polno izkoristiti. Obrat toplotnih naprav ima v svojem akcijskem planu obvezo, da morajo biti do decembra letošnjega leta polno korišćene vse njihove strojne zmogljivosti. Tudi obrat emajliranih pocinkanih in aluminijastih izdelkov bo uveljavil po svojem akcijskem programu skrajno varčevanje z emajli in bo koristno uporabljal odpadne emajle. Ta obrat ima v akcijskem programu tu-

di zelo strogo disciplino glede kvalitete izdelave predmetov.«

Na vprašanje, kaj je še posebnega in koristnega v akcijskih programih, nam je ing. Pompe odgovoril: »V izdelovalnici odpreskov in avtokoles imajo v programu, da bodo zvišali storilnost za 4%, v obratu emajliranih, pocinkanih in aluminijastih izdelkov pa za 2%. V nekaterih obratih bodo prešli od skupinskih norm na individualne norme. Znižanje stroškov nastane tudi pri dobri in učinkoviti vhodni in medfazni kontroli. Tako menijo vodje obratov. Obrat orodjarna se po svojem akcijskem programu obvezuje, da bo povečal storilnost za 10%. Tudi drugi akcijski programi služb, obratov in sektorjev imajo svoje specifične postavke, po katerih bo izboljšana organizacija dela in znižani stroški nasploh.«

O akcijskih programih bomo naše bralce še podrobneje seznanili v eni izmed prihodnjih števil.



Ing. Rihard Pompe

Nova delovna mesta po starih kriterijih analitične ocene

Na zadnji seji upravnega odbora je bil sprejet sklep, da se predloži centralnemu delavskemu svetu v potrditev analitična ocena za naslednja nova delovna mesta, ki so nastala po novi organizaciji.

Mesto vodje službe proizvodne priprave dela je ocenjeno s 792 točkami in je urna obračunska postavka 324 din, mesto vodje centralnega planiranja proizvodnje je ocenjeno s 658

točkami z urno obračunsko postavko 271 din.

Delovno mesto vodje priprave proizvodnje v obratu V (orodjarna), je ocenjeno s 660 točkami in z obračunsko postavko 271 din na uro, v tem ko je mesto vodje priprave proizvodnje v obratu II (obrat emajliranih, pocinkanih in aluminijastih izdelkov) ocenjeno s 658 točkami z urno obračunsko postavko 271 din.

Referent odpreme ima 492 točk in urno obračunsko postavko 203 din, referent za statistiko pa s 530 točkami z obračunsko postavko 218 din na uro.

Po členu 203 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov mora biti ta predlog izobešen na vpogled kolektivu 15 dni preden je predložen centralnemu delavskemu svetu v potrditev.

GLOBUS

V času velesejma v Zagrebu so trgovinska uvozna podjetja iz naše države sklenila med drugim tudi pogodbe za nakup in uvoz večje količine emajlirane posode iz SZ v letu 1966. Tako bo domači trg spoznal poleg poljske in madžarske posode tudi še rusko posodo.

Iz dobro poučenih gospodarskih krogov povzemamo, da številna jugoslovanska podjetja kovinsko-predelovalne stroje intenzivno pripravljajo proizvodnjo sobnih peči z uporabo tekočih goriv in plina. Poleg podjetij iz Požarevca in Stare Pazove osvajata trenutno še 9 podjetij to proizvodnjo, med njimi tudi Kontakt Zagreb, Alfa Vranje, KPD Deligrad, Niš itd. Posamezni prototipi teh podjetij so bili razstavljeni na jenskem velesejmu v Zagrebu. Dozator — regulirna naprava za pretok tekočih goriv — ki ga je naša država doslej uvažala iz Svice in Madžarske, bo v kratkem izdelovala Industrija precizne mehanike, Beograd. Vendar proizvajalec ne bo kril samo potreb jugoslovanskih proizvajalcev peči, ampak tudi del dozatorjev izvažal.

Indijsko ministrstvo trgovine je pred kratkim prepovedalo vsak uvoz boraksa in borne kisline, da bi zaščitilo domačo kemično industrijo, ki proizvaja danes oba izdelka v zadostnih količinah.

Znana francoska avtomobilska tovarna Renault je svoj letošnji model osebnega avtomobila Rambler opremila z izpušnim loncem, ki je emajliran znotraj in zunaj. Cenijo, da se bo vek trajanja takega lonca podaljšal za nekaj let.

Industrija ZDA je v zadnjih letih dosegla vidno izboljšavo bojljev s tem, da v vse večji meri vgrajuje vanje emajlirane posode za vodo, ki so sicer za približno 20 odstotkov dražje od pocinkanih posod, vendar je čas trajanja več kot enkrat daljši. Strokovnjaki po izkušnjah ocenjujejo, da vzdrži pocinkani bojler v povprečju komaj dobra 3 leta. Emajliranemu bojlju konkurirajo bakreni bojler, ki pa je pri približno isti dolžini veka trajanja za 50 do 75 odstotkov dražji.

Tovarna za predelavo termoplastičnih mas in obdelavo kovin »BOSNA-PLAST« v Bos. Petrovcu je v zadnjih letih močno povečala proizvodnjo plastičnih izdelkov. V prvem letu je tovarna izdelovala pretežno blago za široko potrošnjo (razne plastične posode, škafle, igrače itd.), leta 1962 pa je pričela s proizvodnjo na področju sestavnih delov iz plastičnih mas za podjetja »Rudi Čajavec« Banjaluka, Radioindustrija Niš, Tekstilstroj Zagreb, Krušik Valjevo itd.

V teku so priprave za izpolnitev našega deviznega sistema. Industrijska podjetja bi naj v bodoče prejela 20 do 30 odstotkov deviznih sredstev, ki jih sama ustvarijo z izvozom. S temi devizami, ki bi jih prejela ob prilivu iz inozemstva in jih vlagala na lastni devizni račun, bi podjetja popolnoma prosto razpolagala — torej brez kakršnihkoli administrativnih omejitev bank. Do sedaj je delež izvoznih podjetij znašal komaj 7 odstotkov. Napovedana sprememba bo v mnogih podjetjih dvignila zainteresiranost za izvoz na konvertibilna področja, ker bo v bodoče zamenjava klirinskih deviz za konvertibilne devize vezana za znatnimi tečajnimi izgubami.

Navideznost aktivnosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

na smernice in sklepe centralnega delavskega sveta, na okrožnico o disciplini, na resolucijo TK ZKS in na akcijske programe, ki jih sestavljajo vodilni delavci na zahtevo vodstva podjetja.

In tudi tu zasledimo navideznost. Po izjavi glavnega direktorja vsi vodilni delavci niso razumeli bistva njegove zahteve in v akcijskih programih niso našli le svoje tekoče delo; realizacija smernic in sklepov centralnega delavskega sveta pote, ka vse prepočasi in tudi pri di-

sciplini smo ubrali dokaj formalistično pot. Od ljudi zahtevamo, da so poln delovni čas ob stroju ali za pisalno mizo, kaže pa, da nam je vseeno, kaj med tem delajo. Če bi novi organizaciji vdihnili vsebino, bi bilo drugače. Ljudi bi zaposlili z dobro pripravljenim delom in jasnimi navodili, pa bi bilo odvečno zahtevati, da ne zamujajo in ne zapuščajo svojega delovišča po oziroma pred znamenjem zvonca. To bi ne dosegla okrožnica; k temu bi jih silile naloge, ki bi jih imeli opraviti.

Konkretnost bi ne škodovala

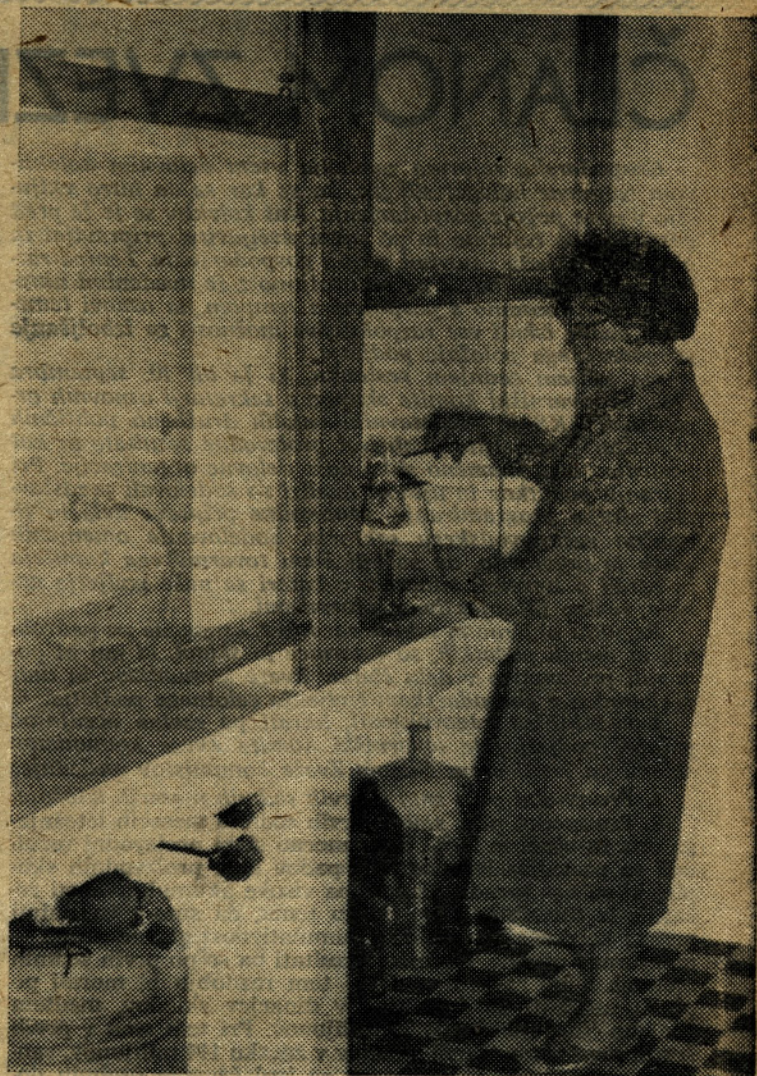
S piscem članka »Tehnične izboljšave pogojujejo bistvo reforme«, ki je bil priobčen v zadnjem Emajlircu, se v celoti strinjam, želel bi le dodati nekaj svojih mnenj. Predvsem bi želel, da bi bil ta članek še bolj konkreten in da bi nekaj najbolj kričečih primerov nerazumevanja (za katere pisec prej omenjenega članka naveda, da so »milo rečeno — nerazumljivi«) opisal podrobno. V kolikor nekateri dejansko nimajo posluha za tehnične izboljšave (kar predstavlja notranjo rezervo v najčistejši obliki), jim ga bo pač treba pri vzgojiti. In če so izkoriščene res že vse druge poti, potem ne vidim razloga, zakaj takšen »nerazumljiv« odnos do pozitivnega ne bi prišel v javnost.

S tehničnimi izboljšavami v našem podjetju dejansko nekaj ni v redu. Zal nimam pregleda, kako je to v drugih jugoslovanskih podjetjih. Razpolagam pa sicer skopimi podatki, kako je s to zadevo v inozemstvu. N. pr. v Zapadni Nemčiji pride okoli 30 do 50 predlogov tehničnih izboljšav na 1000 zaposlenih na leto. Smatra se, da je to izredno malo. V Holandiji in Veliki Britaniji je 100 do 200, v ZDA pa celo 400 predlogov tehničnih izboljšav na 1000 zaposlenih na leto. In kje smo mi? Bornih 27 predlogov v I. 1964, kar pride približno 9 na

1000 zaposlenih. To je zadosten dokaz, da pri tem nekaj ni v redu. Ali je naš delovni proces res tako popoln, da se ne bi dalo še česa izboljšati? Ali pa smo morda neumnejši od zaposlenih v ameriških podjetjih? Ne, niti eno niti drugo. Zajec tiči za drugim grmom.

Ne bi obravnaval sistema nagrajevanja. Raje bi se malo pomudil pri načinu reševanja predlogov. Čas, da dobi predlagatelj odgovor (in nagrado seveda) je včasih nerazumljivo dolg. Sam postopek reševanja morda tudi ne ustreza. To da je neka izboljšava tema razgovorov na vseh mogočih sestankih (na katerih se predlog včasih nestrokovno obravnava) odvrča predlagatelje. Pri tehničnih izboljšavah ne more biti demokracije. Če je strokovna služba ugotovila, da je predlog pozitiven in izvedljiv, potem tukaj ni več razpravljanja — tu je samo ena pot — predlog MORA biti realiziran.

Se en moment je, ki zelo negativno vpliva na število predlogov t. j. zavist tistih, ki nimajo predlogov tehničnih izboljšav. Če namreč nekdo dobi 1,5 do 10 % od prihranka, potem ostane za ostale še vedno 90 do 98,5 %. Tukaj torej ni osnove za zavist, ampak samo obratno. Bolje bi bilo, če bi se več govorilo o tem, koliko je kdo prihranil kot pa o tem, koliko je kdo od prihranka dobil.



Detajl iz inštituta »Emajl«. Tu di ona se trudi za napredek.

Bo Celje dobilo mehanografski center?

Tajnik občinske skupščine v Celju, tovariš Oskar Naglav je v imenu predsedstva skupščine poudaril, da si od formiranja mehanografskega centra ne obetati koristi le za delovne organizacije, ki morajo po gospodarski reformi še hitreje in učinkoviteje slediti podatkom, marveč bo center v dobršni meri koristil tudi občinski skupščini in njenim organom, ki bodo imeli takojšnjo in popolnejšo sliko o gibanju gospodarstva v komun.

Ideja o ustanovitvi centra je že stara. Pred dvajsetimi leti so se z njo pričeli ukvarjati predstavniki našega podjetja, Cinkarne in Železarne v Storah. V ustanovitvi inštituta Emajl, v katerem deluje tudi mehanografski oddelek, je ta razmerna stara misel zadobila konkretnije oblike. Oddelek je pripravil obsežno študijo in jo razposlal podjetjem, za katere je sodil, da so potencialni konzumenti uslug bodočega centra.

Na iniciativo inštituta EMAJL je bil 17. septembra 1965 v Narodnem domu sestaneke zastopnikov 10 podjetij iz Celja, Štor, Polzele in Žalca. Izvolili so tričlanski odbor, ki bo v prihodnjih dneh že pričel z delom.

Od vseh vabljenih se jih je odzvalo deset in kaže, da se tudi med njimi niso še vsi odločili dokončno, medtem pa sta dve organizaciji sporočili svoj pristaneke.

Predstavniki treh podjetij, ki so bili izvoljeni v odbor, bodo že v kratkem pričeli z delom. Njihova prva naloga je, da določijo ključ za delitev stroškov, potrebnih za izvedbo zamisli, ki bi naj bila realizirana v štirih fazah. V končni fazi naj bi Celje imelo elektronski sistem, ki bo povsem zadoščal potrebam delovnih organizacij, zavodov in družbenih služb.

Vzporedno z delom odbora,

ki ima razdelati plačilne pogoje in sestaviti pogodbe, bo potekalo pripravljeno delo v podjetjih, saj mehanografija zahte-

va urejeno organizacijo že znotraj podjetij samih.

Upati je, da bo naposled tudi Celje priključeno vrsti mest, ki so že spoznala nujnost in koristnost visoke mehanizacije. In če bo zamisel uresničena tako kot je načrtana, potlej nikakor ne moremo mimo vodilne vloge inštituta Emajl, ki je to pot odločneje kot kdajkoli zaloral v ledino.

Problematika vplivanja premoga

Na zadnji seji upravnega odbora je bil predložen predlog za rešitev problematike vplivanja premoga, ki so ga posredovali upravnemu odboru diplomirani inženirji Srečko Pukl, Miro Jančigaj, Jože Jonko in samostojni razisko-

valec Maks Plauc. Predlog je upravni odbor odstopil vodstvu podjetja z naročilom, naj ga prouči in da upravnemu odboru o njem svoje mnenje, nakar bo upravni odbor o tem predlogu končno odločil.

ČLANOM ZVEZE KOMUNISTOV!

Gospodarska reforma zastavlja vsem delovnim kolektivom zahtevne naloge; sili jih, da se kar se da hitro vključijo v nove pogoje gospodarjenja. Naš kolektiv se je že pred gospodarsko reformo in po njeni uveljavitvi pripravil in ukrepal v skladu z novimi pogoji gospodarjenja. Tempo razvoja pa zahteva, da se ne zadovoljimo z že uvedenimi ukrepi, temveč moramo s pospešenim tempom na osnovi temeljitih analiz iskati vse razpoložljive možnosti za **izboljšanje** gospodarskega položaja podjetja.

Na svojem zadnjem sestanku, ki je bil 10. septembra 1965, je tovarniški komite skupno s sekretarji osnovnih organizacij ZKS in predstavniki ostalih družbeno političnih organizacij, temeljito analiziral proizvodne rezultate in kot posledico tega finančno sliko naše delovne organizacije. Pri zbiranju podatkov in njihovi analizi so sodelovali predstavniki službe programiranja; proizvodne priprave dela in finančno računovodskega sektorja. Sodelovanje omenjenih služb je zagotovilo, da so bili člani tovarniškega komiteja in ostali o trenutni situaciji, v kateri se naše podjetje nahaja, realno in objektivno informirani.

Rezultat obširne in tehtne razprave, osnovane na nadrobni in točnih podatkih, so smernice in sklepi, ki naj bi pomenili prelomnico v delu članov Zveze komunistov in tudi prelomnico v gospodarskem življenju celotnega podjetja.

Zavedajoč se odgovornosti, hkrati pa realno ocenjujoč položaj podjetja, je tovarniški komite Zveze komunistov sklenil nasloviti vsem članom Zveze komunistov naslednje:

1. Proizvodni plan smo v prvih sedmih mesecih letošnje.

1. Proizvodni plan smo v prvih sedmih mesecih letošnje leta izpolnili le 98 %. Srazmerno slabi proizvodni rezultati so posledica iznenadnih izpadov dela proizvodnih skupin, ki so nas zaradi razmeroma visoke akumulativnosti reševale iz finančnih težav, kljub temu, da smo z izrednimi napori poizkušali popraviti akumulativnost glavne grupe — emajlirane posode. Finančni rezultati pa so po prvih sedmih mesecih silno zaskrblijujoči. V tem razdobju bi morali po planu ustvariti 155,4 milijonov dinarjev skladov, medtem ko smo jih dejansko le 79 milijonov. Pri tem smo v prvih šestih mesecih ustvarili skladov v znesku 114 milijonov, vendar smo porabili 35 milijonov za izplačevanje osebnih dohodkov v mesecu juliju.

Ker v zadnjih štirih mesecih ni mogoče predvideti ugodnejše situacije ocenjujemo naš finančni položaj kot zaskrblijujoč. Pojavlja se celo vprašanje, če bomo sposobni pokriti vse obveznosti iz skladov, katere imamo, da sploh ne načnemo vprašanja potrebnih sredstev za investicije, ki bi nam zagotovile ugodnejše pogoje gospodarjenja. Če upoštevamo dejstvo, da bi morali vlagati vsaj 2 % bruto dohodka v nove naprave in sredstva za delo — kar bi v našem primeru znašalo 280 milijonov — potem res ni treba drugih dokazov, da smo v razvoju podjetja zastali, kar v današnjem tempu pomeni občutno nazadovanje.

Trditev, ki temelji na podrobnem proučevanju finančnih pokazateljev je, da je položaj kritičen in ga velja obravnavati z vso potrebno resnostjo. Zato je zahteva po takojšnjih in radikalnih ukrepih docela utemeljena.

2. Boljše poslovne rezultate lahko dosežemo samo z aktivnim in kvalitetno poglobljenim delom strokovnih služb.

Dejstvo je, da proizvodne probleme ne moremo več reševati samo z zavestjo delavcev pri strojih, obenem pa ugotavljamo, da strokovne službe prepočasi in nesistematično uvajajo načela nove organizacije, zato zaradi nekoordiniranega dela ne dosega potrebnih rezultatov. Samo aktivnejše delo vseh služb nam lahko jamči kvaliteten premik v proizvodnji, povečanje produktivnosti — in to produktivnosti, gledane s stališča proizvajati več s čim manjšimi stroški poslovanja.

Sredstva, tako osebni dohodki kot materialni stroški, ki jih trošimo za vse naše službe in zneski, ki jih vlagamo v proizvodnjo, so tolikšni, da je zahteva po njihovem boljšem izkoriščanju povsem na mestu in do kraja upravičena.

Ker smo navkljub trošenju ogromnih sredstev prišli v položaj, da je finančno stanje podjetja izredno slabo, zahtevamo, da izdelamo sistem nagrajevanja strokovnih služb in vodilnih delavcev v proizvodnji, ki bo dopuščal uspehu ali neuspehu ustrezne osebne dohodke. V primeru, da posamezni strokovnjak ali vodilni delavec na svojem delovnem mestu ne kaže namere vključiti se po svojih sposobnostih v akcijo celotnega kolektiva ali da zato nima sposobnosti, ga je potrebno nemudoma odstraniti z delovnega mesta.

3. Pričakujemo, da bo vodstvo podjetja skupno s strokovnimi službami izdelalo program sistematičnega dela in usklajenega sodelovanja v duhu novega pravilnika o notranji organizaciji. Cilj tega programa morajo biti boljši rezultati naših skupnih proizvodnih naporov.

Sredstva, ki jih danes trošimo, morajo biti naložena bolj koristno, predvsem pa morajo biti sredstva, ki jih nameravamo ustvariti z boljšim gospodarjenjem, trošena tamkaj, kjer se nam bodo v najkrajšem času vračala s čim večjim dohodkom. Dokler teh jamstev ni, je bolje, da sredstva hranimo toliko časa, dosler ne ustvarimo predhodno potrebnih pogojev, kar je v skladu z dosedanjimi sklepi samoupravnih organov.

Tovariši sodelavci!

Prepričani smo, da obstajajo realne možnosti za **zboljšanje** gospodarskih rezultatov podjetja. Če se bomo prav vsi posebej pa še vodilni delavci in strokovne službe, aktivno vključili v kontinuiran proces nenehnega dopolnjevanja in boljšanja vseh oblik gospodarjenja, potem smemo pričakovati rezultatov že v kratkem. Jamstvo za uspeh je prav enoten nastop nas vseh in nedeljena podpora programu, ki bo slonel na realnih analizah in upošteval vse možnosti za najhitrejši prehod na intenzivnejše gospodarjenje.

Ob koncu čiti tovarniški komite ZKS dolžnost, da se zahvali vsem delavcem v proizvodnji, ki so bili vse do danes najbolj zdrav element kolektiva in na katerem je slonelo doslej vse breme proizvodnje, da pa se je določen procent delavcev izogibal svojim obveznostim do kolektiva, ki pa jih zaradi naše popustljivosti in neodločnosti neposredno vodilnih nismo znali pravilno zaposliti, prevzgojiti ali odstraniti iz naše sredine. Tovarniški komite izraža upanje, da bomo vsi skupaj še naprej sodelovali v naših skupnih naporih po svojih najboljših močeh.

Celje, dne 13. 9. 1965.

Tovarniški komite ZKS

ZELO SO PRIZADEVNI

Delavski svet izdelovalnice odpreskov in koles je na zadnji seji sprejel obveznosti glede operativnega plana za mesec september. Po tej obvezi bodo napravili 236.000 kg izdelkov. Dobili so potreben material, težave pa imajo zaradi zmanjšanja naročil podjetja TAM Maribor. Zaradi tega imajo okrog dvajset ljudi odveč, ki jih bo treba razporediti na druga dela. Poudariti je treba, da je kolektiv te ekonomske enote vedno uspešno prebrodil vse težave in ni dvoma, da jih bo tudi sedaj.

Na seji delavskega sveta je vodja ekonomske enote Franc Štor obrazložil ukrepe glede discipline pri delu. Delavski svet bo vztrajal na tem, da vsi brez izjeme spoštujejo red in disciplino.

Štipendiranje učencev v gospodarstvu urejeno

Na 10. redni seji upravnega odbora je bil sprejet predlog kadrovske službe — oddelka za izobraževanje, za ureditev štipendiranja učencev v gospodarstvu. Tako bodo po tem predlogu prejeli naši učenci v gospodarstvu v prvem letniku učenja mesečno 12.000 din, v dru-

gem 15.000 din in v tretjem letniku učenja 20.000 din. Te mesečne štipendije so izenačene s štipendijami, ki jih dajejo svojim učencem Železarna Štore in Cinkarna Celje.

Predlog, ki ga je sprejel upravni odbor, bo predložen v potrditev delavskemu svetu.

INTERVJU

MAJERIČ, V ŽIVLJENJU ŠE VELIKO ŠPASA

— Veste kdo me je sprejel na delo? Inženir Pompe. Bil sem »gor vzet« kot sezonec. Zaposlili so me v Voglajni, kjer smo gradili igrišče. Kasneje sem bil nanašalec temeljnega emajla v emajlnici. Že po letu dni so me prestavili v lužnico, od katere se zdaj poslavljam kot preddelavec.

Vsakemu mojemu vprašanju je prislunil pozorno. Kdaj pa kdaj so se mu oči zaiskrile in pomigal je z brki. Takoj sem vedel, da se mu po glavi mota spet kakšna šegavost.

— Ne, podjetje ne zapuščam preveč težko. Presodite sami. Do danes še noben preddelavec v lužnici ni dočakal upokojitve. Take so bile včasih tam razmere. Seveda je danes marsikaj drugače.

Malo je zastal in me pomenljivo pogledal.

— No tisto o lahkem slovesu nisem mislil resno. Priznam, tesno mi je pri srcu, ko zapuščam tovariše, s katerimi sem delal leta in leta. Toliko spominov nas veže...

Te dni nas zapušča Ivan Majerič. Odhaja v zasluženi pokoj. Njegovi sodelavci ga bodo gotovo težko pogrešali. Bil je izvrsten delavec, če pa je bil čas primeren, je znal razrešiti tudi kakšno tako, da se je smejala cela tovarna.

Ze njegov obraz in izraz na obrazu izdajata veseljaka. Tudi doma je od tam, kjer grozdje najboljše rodi — iz Ormoža. Njegove drobne oči mežikajo v svet veselo; isker v njih ni uspelo ugasniti niti največjim preizkušnjam v njegovem življenju.

— Veste, kako smo delali včasih? Hodili so nas gledat in se čudili, če je to sploh mogoče. Delali smo popoldne, ponoči — in to vse prostovoljno. Delo ni bilo lahko. Z raznimi izboljšavami smo si sami urejali lužnico...

Spet so ga brki izdali. Začel sem ga naprositi, naj mi pove, česa se je domislil.

— Spomnil sem se, kako sem jih potegnil. Prohinarja, Brenčeta in Binclja. Bilo je v noči na prvi april. Nahecal sem jih, da so celo noč emajlirali nek vijak, zraven so se pa resno menili, da morajo paziti, da komu ne nasedejo.

Izpod košatih brk so se zasvetili snežno beli pravilni zobje in smeh je kar planil iz njega. Potlej se je zresnil.

— Bilo je veselih, veliko. A znali smo tudi trdo poprijeti in delati ko pravi vragi...

— To je zdaj moderno. Vsi iščemo notranje rezerve. Pozna-te katero?

— Mislite resno ali je to vic? Ko sem mu zagotovil, da bi hotel zvedeti pravo pravcato rezervo, je njegova negotovost splahnela. Odgovor je izstrelil ko iz topa.



IVAN MAJERIC

— Tisti, kar jih je v upravnem posloplju odveč in nespособnih, se naj gredo v proizvodnjo prepričati, da tamkaj ni letovišče!

— — —
Majerič, garač in šaljivec odhaja. Zapušča pa plodove svojega dela in spomin na prenekatero šalo, ki se ji bomo še dolgo smejali.

BOLJŠI UČNI POGOJI V PRIHODNJE

Na zadnji seji delavskega sveta obrata orodjarna so razpravljali o novi organizaciji obrata. Poročilo o tem je dal delavskemu svetu ing. Ludvik Krše, ki je med drugim dejal, da so predvidene ure, ki jih določa tehnološka priprava precej skromne. Zaradi česar je potrebno tesnejše sodelovanje med vodstvom te ekonomske enote in tehnološkim oddelkom, saj bi tako odpravili nepotrebno negodovanje med delavci.

Delavski svet je na tej seji obravnaval tudi razna druga vprašanja. V razpravi o izvršitvi plana za mesec avgust je ugotovil, da je bilo večje število delavcev v tem mesecu na dopustu in v bolniškem staležu. Sklenil je, da mora biti plan za prihodnje leto izdelan bolj smotrno.

Govora je bilo tudi o redu in disciplini. Sporazumeli so se, da ne bodo dopuščali nekaznovanih disciplinskih prekrškov.

Delavski svet je bil seznanjen tudi z učnim progra-

mom njihovih učencev v gospodarstvu in ugotovil, da je vprašanje praktičnega pouka učencev zelo kritično zlasti za učence strugarje, ker nimajo na razpolago potrebnih strožnic. Sklenje-

no je bilo, naj vodstvo ekonomske enote skupno z izobraževalnim centrom uredi to zadevo tako, da bo omogočen učencem strugarjem praktičen pouk.

Pomočnik glavnega direktorja

V našem pravilniku o notranji organizaciji je predvideno delovno mesto pomočnika glavnega direktorja, ki pa še ni zasedeno. Zaradi tega je upravni odbor na zadnji seji sklenil, da razpišemo to delovno mesto in imenoval za to komisijo dr. Zupančič Franc, Alojz Pavlič in Srečko Jamnišek. Komisija bo poročala upravnemu odboru o izidu, nakar bo upravni odbor določil, kateri kandidat, ki izpolnjuje pogoje razpisa, bo sprejet na to delovno mesto.

ALI RES SPIJO PRI DELU

Delavski svet ekonomske enote tehnične kontrole je na zadnji seji razpravljal o ukrepih, ki jih je potrebno storiti v zvezi z disciplino. V zvezi s tem je predsednik delavskega sveta seznanil člane, da so se pre-

biralke posode pritožile, da nekatere njihove sodelavke, ki delajo v nočni izmeni, na delovnem mestu spiyo in sedijo, namesto da bi opravljale svoje delo. Te delavke so zahtevale naj delavski svet ukrene vse

potrebno, da se to ne bo več pojavljalo in naj bodo kršilci reda in discipline primerno kaznovani.

Delavski svet je sklenil, da bo to raziskal in da bodo v nočni izmeni zaposlili tolikšno število prebiralk, kolikor jih bo potrebno glede na število nanašalcev emajla.

iz ekonomskih enot

NOV PRAVILNIK O ŠTIPENDIJAH

● dijaki, ki so zaključili šolanje z najboljšim uspehom in ki so iz Celja ali najbližje okolice;

● otroci borcev NOV, članov naše delovne organizacije;

● otroci članov naše delovne organizacije;

● člani naše delovne organizacije;

● socialno šibkejši kandidati;

● tisti, ki aktivno delajo v ZMS ali drugih družbeno političnih organizacijah.

Pravilnik določa tudi višino štipendije za srednje in višje ter visoke šole. Za srednje šole je za prvi letnik določena mesečna štipendija v znesku 12.000 din, za višje in visoke šole pa 20.000 din. Za ostale letnike je določena štipendija v razponu. Tako je razpon za četrti letnik srednje šole od 15.000 do 16.000 din, za peti letnik viš-

Na zadnji seji upravnega odbora je bil sprejet osnutek novega pravilnika o štipendijah, ki ga je predložila kadrovska služba – oddelek za izobraževanje in komisija za štipendije pri centralnem delavskem svetu. Pravilnik določa, da imajo prednost ob enakih pogojih za dodelitev štipendije:

je ali visoke šole pa od 26.000 do 28.000 din. Dijakom, ki obiskujejo srednje šole izven celjske občine, se mesečna štipendija poveča za 3000 din. Gibljivi del štipendije je odvisen od učenega uspeha. Višina gibljivega dela, ki ga ob koncu šolskega leta določa kadrovska služba – oddelek za izobraževanje, znaša za uspeh v srednjih šolah: za odličen uspeh 20.000 din, za prav dober uspeh 15.000 din in za dober uspeh 10.000 din.

Za višje šole pa za odličen uspeh 30.000 din, za prav dober uspeh 20.000 din in za dober uspeh 10.000 din.

Pravilnik vsebuje še razna druga določila, ki se nanašajo na politiko štipendiranja, izbiro štipendistov, pravice in dolžnosti štipendistov in dajalca štipendije in podobno.

Pravilnik bo veljaven, ko ga bo na prihodnjem zasedanju potrdil centralni delavski svet.

UPADANJE TERJATEV

V zvezi z raznimi ukrepi zveznih organov in bank o omejevanju obratnih sredstev, ki so jih pričeli izvajati v začetku tega leta, so več ali manj vsa podjetja zašla v velike finančne težave. Ker nam kupci in odjemalci niso mogli plačevati v redu in pravočasno naših terjatev za prodano blago in izvršene usluge, je nastalo pomanjkanje denarnih obratnih sredstev tudi v našem podjetju. Tako tudi naše podjetje ni moglo izpolnjevati v redu in pravočasno svojih obveznosti dobaviteljem. Terjatve so stalno naraščale, tako pa tudi naši dolгови, ki jih nismo mogli poravnati. Pričeli smo prejemati tožbe od drugih podjetij za neplačane dolgove ter so s tem tudi naraščali nepotrebni stroški.

Spričo takšnih finančnih težav je bilo treba iskati nujne rešitve. Vodstvo podjetja s strokovnimi službami se je odločilo takoj za strogo izvajanje politike izterjevanja ter so s tem soglašali tudi samoupravni organi. Da bi se stanje terjatev zmanjšalo in s tem povečala denarna obratna sredstva, se je pričela izterjava dolgov ter smo postopali do kupcev strogo ne glede na to ali so naši kooperanti. Že pri prodaji odn. dobavi so bili opozorjeni odjemalci na posledice neporavnane plačila, stalno so bili opominjani, predvsem smo vlagali tožbe in prisilne izvršbe potom gospodarskih sodišč. Razen v posebnih izjemnih primerih so bile tožbe vložene povprečno že po 20 dneh od dneva izstavitve računa. Tako je bilo vloženih že preko 500 tožb proti našim kupcem in ne veliko manj tudi prisilnih izvršb. Največji znesek, ki smo ga vtoževali, je znašal okrog 200.000.000 din.

Rezultati takšne izterjevalne politike so bili po zadnjih ugotovitvah vsekakor pozitivni. Stanje terjatev, ki niso bile plačane, je pričelo le postopoma padati in se zniževati. Tako lahko ugotovljamo, da se je stanje terjatev v nekaj mesecih le znižalo za skoro 200 milijonov. To pomeni že znatno olajšanje za naše podjetje. Posledica tega je, da smo pričeli prejemati tudi manj tožb s strani naših dobaviteljev, ker smo pričeli malo bolj redno izpolnjevati obveznosti. Kakor druga podjetja bomo morali tudi mi iti po tej poti naprej, čeprav bi v nekaterih primerih bilo morda ugodnejše, da bi našim odjemalcem lahko šli na roko ter jim skušali olajšati tudi težaven položaj, v katerem se nahajajo.

Emašireo

Casnik izhaja v okviru enote informacije vsako drugo sredo v nakladi 3.700 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: ing. Danilo Fajs, Ivo Gostecnik, Tone Ivanič, Emil Jejčič, Metka Božič, Vlado Smeh in dr. Franc Zupančič. Glavni in odgovorni urednik Vlado Smeh. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 207. Tisk in klišei CP »Celjski tisk« Celje.

OBISK IZ ČEŠKE

14. septembra se je v našem podjetju mudila skupina inženirjev in tehnikov iz Plzna. Med gosti so bili gradbeniki, strojniki in elektrotehniki.



Najprej so obšli obrate in delavnice, nakar jih je v sejni sobi upravnega odbora sprejel še glavni direktor Ljudez Ilgo, dipl. ing. et. in se zadržal z njimi v kratkem pomenku. Gostje so izrazili navdušenje zlasti nad ritmom dela, ki so ga zapazili med obhodom podjetja. Njihov vodja, strojni tehnik Milan Štip je dejal, da je mehanizacija podobnih podjetij v Češki popolnejša. Priznal pa je, da se bi imeli pri nas marsičesa učiti. Zlasti mu je ugajala volja do dela, ki jo je opazil pri slednjem delavcu.

Ob koncu so poudarili, da so zelo hvaležni kolektivu, ki jim je omogočil obisk in da odhajajo v domovino polni vtisov in prijetnih občutij.

Poslednje tedne je bilo mnogo govora o tem, kako velik je dnevni izpad od dela zaposlenih v Tovarni emajlirane posode. Prav je, da o tem še prav posebno pogledamo na gibanje bolezenskih izostankov, ki vsakakor predstavljajo za delovno organizacijo znaten materialni izdatek, so pa istočasno odraz višine zdravstvenega varstva in zaščite nasploh, pa tudi značaja osnovne organizacije razvijanja delovnega procesa na posameznih delovnih mestih. Poslednja trditev velja predvsem za poškodbe in za razumevanje če zaposlovanje poedincev, ki jim je delazmožnost trenutno nekoliko zmanjšana, ni pa popolna, torej nako določeno lažje delo lahko opravljajo brez škode za zdravstveno stanje. Pa pogledjmo gibanje bolezenskih izostankov v začetku avgusta letos do danes 20. 9. 1965.

V mesecu avgustu je Tovarna emajlirane posode izgubila zaradi bolezenskih izostankov skupno 5.469 delovnih dni. Povprečno dnevno je bilo v bolniškem staležu 176 zaposlenih ali v odstotku 5,5 % vseh zaposlenih. (Porodnice niso odštete). V mesecu septembru do vključno 20. dne pa je bilo izgubljenih 2.724 delovnih dni, povprečni dnevni bolniški stalež je znašal 136 zaposlenih, kar daje odstotek 4,2. Bolniški stalež na dan 20. 9. 1965 pa znaša že 3,5 %. Opažamo izreden padec tako v dnevnem povprečju (od 176 na 136) kot v mesečnih procentualnih povprečjih. Obratna ambulanta pa je za avgust in september poleg običajne statistike vodila še osebne statistične podatke za namenom, da karakterizira bolezenske izostanke z ozirom na subjektivne in objektivne vzroke, ki tak izostanek pogojujejo. Med objektivne štejemo vse čisto medicinske, torej tiste, ki bodisi za zdravljenje gredo v domeno zdravstvene službe; med subjektivne pa one, nastanka katerih zdravstvena služba ne more preprečevati niti uspešno zdraviti, ker jim je vzrok bodisi v neurejenih, subjektivno pogojenih življenjskih razmerah (alkoholizem, pretepi, nesoglasje v družini itd.), bodisi v čisto administrativnih pogojih (čakanje na invalidsko upokožitev.) Čeprav nismo bili strogi pri tem kategoriziranju, smo vendar pri vsem statistično zajetem obdobju dobili 88 % takomenovanega medicinskega bolniškega staleža, ostalih 12 % pa gre na račun zgoraj opisanih vzrokov. Če upoštevamo to ugotovitev, potem bi pravi bolniški stalež v septembru bil povprečno dnevno le 121 (ne 136) in v odstotku le 3,5 % (4,2 %). Menimo, da so prav nemedicinski faktorji najlažje uklonljivi in bi morala biti skrb delovne organizacije pri

BOLEZENSKI IZOSTANKI UPADAJO

zmanjševanju bolezenskih izostankov usmerjena prav semkaj.

Vse, kar smo do sedaj prikazovali, jasno govori, da ni ključ za reguliranje višine bolezenskih izostankov le v čisto administrativnem zdravnikovem »dajanju v stalež«, marveč še v številnih drugih faktorjih. Omenimo danes le nekaj teh. Prav gotovo ni najmanj pomemben bolnikov odnos do zdravljenja, ki se zrcali v bolniškem redu. Prav v avgustu je bilo nekaj izrazitih kršenj bolniškega reda; s tem so prizadeti seveda močno zavlačevali zdravljenje, še več — izpostavljali so se nevarnostim poslabšanja zdravstvenega stanja, ki je lahko usodno. S takim kršenjem bolniškega reda razumljivo bolezenski izostanki naraščajo. Zelo značilno je tudi dejstvo, da prihajajo nekateri bolniki v ambulanto šele nekaj dni po izbruhu bolezni, češ — »za vsako malenkost ne grem k zdravniku«. To je zgrešeno. Če bi dobili zdravila takoj, ko začutijo bolezen, bi v številnih primerih ne bil potreben bolniški stalež. Ko pa bolezen zavzame širši obseg, je to seveda potrebno. Zdravnik je v ambulanti predvsem za to, da pregleduje in zdravi, šele druga njegova naloga je, da predpisuje bolniški stalež. Le tega bo seveda predpisal takrat, kadar je bolnikova delanemožnost popolna in mu je potrebno mirovanje. Bolnik pa je seveda v svojem interesu dolžan, držati se predpisanega bolniškega reda.

Poleg opisanega faktorja bolnikov pa igra pri zmanjševanju bolezenskih izostankov pomembno vlogo primerno zaposlovanje onih bolnikov, ki jim je delazmožnost le delno zmanjšana, torej svojega rednega dela niso povsem sposobni opravljati, lahko pa delajo na ustrezno lažjem drugem delovnem mestu prav tako koristno in brez nevarnosti za poslabšanje zdravstvenega stanja. Bolniški stalež za take primere torej ni upravičen, je pa nujno, da z notranjo organizacijo neodstopno dosežemo doodeljevanje lažjega dela tistim, ki jim je takega za določeno dobo predpisal zdravnik. Dejno tako zaposlovanje že urejamo z našim sistemom rehabilitacije, v posameznih primerih pa bo kljub rehabilitaciji potrebno upoštevati začasno premeščanje znotraj same delovne skupine.

Posebno važno vlogo v bolezenskih izostankih predstavljajo poškodbe. Število teh nikakor ne pade. Pri številnih pošodbah res skoraj ne moremo razumeti, kako so mogle nastati.

Menimo, da poleg redne HTV zaščite moramo v vseh delovnih skupinah prizadeto razviti borbo proti pošodbam. Zmanjšanje teh nam bo občutno zmanjšalo tudi število bolezenskih izostankov.

Pričujoče zgoščeno poročilo ima namen opozoriti na problematiko bolezenskih izostan-

kov. V bodoče bomo pogosto opozarjali in razpravljali o tem. Pri tem pa ponovno poudarjamo, da so vrata ambulate odprta vsak dan in naj se vsi, ki začutijo kakorkoli poslabšanje zdravstvenega stanja, zatečejo v ambulanto po zdravstveno pomoč in nasvet.

Dr. Jože Čakš

VEČ POUČARNOSTI IN ODGOVORNOSTI PRI INFORMIRANJU JAVNOSTI

Na zadnji seji upravnega odbora je bilo ugotovljeno, da gre poslednji čas malo ne za časnikarsko »gonjo« zoper naše podjetje. V tisku, radiu in televiziji so se porajali prispevki, ki so bili dokaj kritični in nekateri med njimi netočni.

Zato je morebiti prav, da se o tem pojavu malce zamislimo. Vsi pisci omenjenih sestavkov so gotovo imeli vir informacij v podjetju samem. Podatkov in dejstev, pa čeprav gre za netočnosti, si niso mogli izmisliti! Bili so pri nas in nekdo med nami jim je posredoval napačne podatke.

Za primer bi omenil le vir informacije za obširno poročilo, ki je bilo objavljeno v Delu. Časnikar je navedel, da je bil prisoten na nedavni seji izvršnega odbora sin-

dikalnih podružnic in da je tamkaj zvedel vse podatke. Na seji upravnega odbora je bilo ugotovljeno, da to drži. Če je v sestavku nekaj netočnosti, potlej zanje ne gre kriviti časnikarja, marveč človeka, ki jih je izrekel pred javnostjo.

Docela upravičeno zahtevamo, da zlasti vodilni delavci ne govorijo tjavdan, razpravljajo s polno odgovornostjo na osnovi točnih in preverjenih podatkov. Če bo temu tako, nam v prihodnje ne bo treba ugotavljati, da se v tisku pojavljajo dezinformacije in netočnosti. In ne le v tisku. V tem primeru moramo pritrditi članu upravnega odbora, ki je zahteval, da tudi domačim ljudem ne gre več praviti neresničnih, potvorjenih in nepopolnih podatkov.

Kadrovske vesti

VSTOPI:

Podpečan Terezija, Kaurič Milena-Jožica, Volf Kristina.

IZSTOPI:

Kotnik Stefaniya — sporazumno, Bukovski Marija — sporazumno, Kolenc Anica — samovoljno, Starovasnik Štefka — samovoljno, Gorenc Ljudmila — sporazumno, Škrubej Jožefa — upokojena, Kračun Karl — upokojen, Notersberg Vjekoslav — sporazumno, Jerovšek Franc — sporazumno, Kladovšek Anton — sporazumno, Mar-

tinč Adolf — samovoljno, Oblak Vinko — k vojakom, Špeglič Jože — upokojen, Pačnik Jože — k vojakom, Križnik Martin — sporazumno, Medveščak Bruno — k vojakom, Hrušovar Jože — k vojakom, Lah Stefan — k vojakom, Rezar Franc — k vojakom, Mauh Stefan — k vojakom, Koštric Ignac — k vojakom, Božnik Franc — k vojakom.

POROČILI SO SE:

Krepak Ljudmila — Gregur, Gregur Marko; Golavšek Marija — Savinek; Trček Feliks; Kajba Ivan; Zupanc Dragica — Lah.

NARAŠČAJ V DRUŽINI SO DOBILI:

Benkoč Fani — sin Alen, Golub Zvone — hči Alenka.

KAKO ISKATI NOTRANJE REZERVE

Bodite previdni

V eni zadnjih številčk Emailirca smo nakazali nekaj možnosti, kje iskati notranje rezerve. Takoj je nastalo vprašanje: če vemo, kje so, zakaj jih ne izkoristimo?

(Nadaljevanje)

Predvsem je treba poudariti, da s tem, ko ugotovimo, kje so notranje rezerve, še nismo ničesar storili. Take ugotovitve so samo načelne. Prvi nadaljnji ukrep je priprava dela (časovno razporejenega načrta v pravilnem zaporedju posameznih faz dela), po katerem pristopimo k točnemu ugotavljanju velikosti rezerv in k ukrepom za njih izkoriščanje. Za ugotavljanje samo so navadno potrebne temeljite študije na podlagi že dognanih, v svetu znanih in u-

porabnih metod dela, ki so navadno plod teorije in prakse. Kdo naj dela te študije, t. j. sistematično in načrtno išče rezerve?

PRIPRAVA PROIZVODNJE

Kdor je pozorno pogledal novo organizacijsko shemo podjetja, je opazil predvsem dvojne posebnosti: štabne službe in priprava proizvodnje kot nove izločene službe poleg inštituta »Email«. Medtem ko ima prva posebno vlogo pri vodenju, organizaciji in razvoju podjetja

s svojimi posebnimi nalogami, ima priprava proizvodnje v svojem sestavu službe, ki naj celotno proizvodnjo pripravi in organizira tako, da bo delala na sodoben industrijski način. S tem je rečeno, da mora biti tudi proizvodnja urejena na tehnološko dognani podlagi, se pravi, da mora proizvajati po najnovejših spoznanjih in metodah dela, ki jih prenašajo v proizvodno šolani tehniki, pa tudi ljudje iz prakse, ki študijsko spremljajo najnovejši razvoj proizvodnje.

Vendar sama tehnična rešitev ni dovolj. Biti mora v praksi izvedljiva, pa tudi gospodarsko upravičena, t. j. končni stroški proizvodnje in s tem lastna cena proizvodov ne sme biti višja kot jo je mogoče doseči na trgu.

(Nadaljevanje prihodnjic)

V mesecu avgustu se je poškodovalo enainvajset članov naše delovne organizacije. Večidel so to le manjše poškodbe, ki bi se v marsikaterem primeru z malo večjo pozornostjo pri delu lahko preprečile. Vsaka izgubljena ura dela zmanjša naš dohodek in s tem je tudi osebni dohodek manjši za nas vse. Bodimo torej pri delu previdni in pazljivi v interesu nas samih.

Jože RAJH, ki dela v kontroli proizvodnje, si je poškodoval levo roko. V izdelovalnici odpreskov se je spodtaknil in pri tem udaril z roko po odpresku.

Milan VRECKO, zaposlen pri oblikovalnih klopeh, si je poškodoval prste na desni roki. Ko je vstavljal lonec v oblikovalni kolot, mu je ta spodrsnil in je pri tem dobil poškodbe.

Srečko KOTNIK je zlagal montažne plošče v vlačilnici. Ker pri delu ni bil pazljiv se je pri tem vrezal v desno roko.

Leopold Škofca je vlagal podloge pod orodje pri orodnih ključavničarjih. Pri tem pa ni pazil in mu je gornji del orodja zdrsnil po vodilu ter mu poškodoval prste na desni roki.

Janez Vizjak je spuščal talilno vodo v topilnici emailov. Zaradi prevelike količine vrelega materiala mu je vroča voda brizgnila po levi roki in mu prizadejala opeklino.

Terezija DIMEC je stopila na pokrov jaska, ki je bil slabo pokrit. Padla je in si poškodovala nogo.

Leopold KMEC iz gradbene delavnice je delal pri topilni peči. Ker ni pazil, mu je spodrsnilo na lestvi. Poškodoval si je nogo.

Franc KANJC se je peljal s kolesom na delo. Med potjo so mu počile vilice na kolesu in je zaradi tega padel ter si poškodoval desno roko.

Dušan KNEZ iz kleparskega oddelka je gladil ročke za kavo. Pri delu ni pazil, zaradi česar mu je stroj stisnil prste na roki.

Ludvik JEVSINEK ni pazil, ko je ravnal kape za kotle v izdelovalnici kotlov. Udaril se je s kladivom po prstu leve roke in si ga poškodoval.

Jože SENEGACNIK se je peljal z motornim kolesom na delo. Zaletel se je v avto, pri čemer si je poškodoval roko.

Pavil OPRESNIK je spodrsnilo na spolski travi, da je padla in si poškodovala koleno leve noge.

Karel DELAKORDA iz mizarske delavnice je skoblal letve, pri čemer mu je letvo spodrslo, da je z roko udaril po nožu in se vrezal na prste leve roke.

Franc IVENCNIK iz skladišča izdelkov je stiskal odpadno pločevino in se pri tem delu zbodel v desno nogo.

Jakob KOSTOMAJ iz orodjarne je snemal gornji del orodja iz vodnih svornikov. To delo je opravljal na nesmoten način, zaradi česar mu je stisnil kazalec na levi roki.

Alojz GOLEC iz prirezovalnice se je vrezal v prst na desni roki, ker pri delu ni bil pozoren.

Borivoj VASILJEVIČ iz prirezovalnice se je vrezal v kazalec desne roke, ko je razvijal pločevino.

Franciško DROLE je pred samopostrežno restavracijo povozil motorist, pri čemer je dobila poškodbe na levi nogi.

Alojz BRGLEZ iz kleparskega oddelka se je v umivalnici spodtaknil na kosu odpadne pločevine, pri čemer ga je zaneslo tako, da je z gornjim delom telesa zadel ob rob garderobne omarice in se udaril na prsni koš.

Franc PEGANC iz izdelovalnice kotlov je opravljal delo nesmotno, ko mu je pri plamenskem rezanju kotla padel kovinski drobec v oko in mu ga poškodoval.

Avust STEFANIČ iz delavnice odpreskov je brusil odpreske, pri čemer mu je padel kovinski drobec v oko in mu ga poškodoval.

PROGRAM IN TERMINI FILMOV

KINO UNION

Od 2. do 3. oktobra »BALADA O MOSKVI«, ruski film

Od 4. do 7. oktobra »LEGENDA O VOLKU«, ameriški film

Od 8. do 9. oktobra »UBOJ V TAKSIJU«, poljski film

Od 10. do 13. oktobra »ZADNJA JEZA V SANTA CRUZ«, ameriški barvni film

Od 14. do 18. oktobra »GOSPODAR HAVAJEV«, ameriški film

KINO METROPOL

Od 2. do 5. oktobra »PONAREJENI ZLATNIK«, grški film

Od 6. do 7. oktobra »NEZNANKA«, egiptovski film

Od 8. do 10. oktobra »HAMLET«, ruski film

Od 11. do 16. oktobra »RIO KONCOS«, ameriški barvni Cs film

Nova norma

Nova se pojavlja norma, ki zahteva jo reforma. Iščejo zdaj skrite tiste, ki gredo se »rezerviste«.

Norma nova nam obeta, da ne bosta »stric« in »teta« več delila položaje tistim, ki jih imata raje.

Zdaj nam norma bo le delo. Če se res bo to začelo — kdor imel bo lep uspeh, v naših zrasel bo oče.

Vsi lahko se gremo brate, nikdar pa ne birokrate, vsak, ki star je ali mlad, naj pokaže dela sad.

NOVOSTI V KNJIŽNICI

KRAL Vladimir, Franjo Rob: Organizacija evidencije in likvidacije potraživanja i obaveza u poduzećima. Zagreb 1965.

PROPISI o radnim odnosima. Objašnjenja i primjeri općih akata. Zagreb 1965.

ŠCEKIC Mihailo V.: Zbirka propisa o sredstvima i dohodku radnih organizacija, Svezka I. i II. Zagreb 1965.

MURSIĆ Milan: Mehanika tekočin in hidravlika. Ljubljana 1964.

BUDUŠAN Sava: Temeljenje alatnih mašina. Dio I. Zagreb 1963.

MIHELAK J.: Organizacija proizvodnje. Ljubljana 1962.

PRIRUČNIK. »Remont i održavanje alatnih strojeva.« Zagreb 1959.

ARCHER R. S., J. Z. Briggs (and) C. M. Loeb: Molybdenum

- Steels - Irons - Alloys. London 1947.

ZAKON o patentih — tehničnih izboljšavah. Ljubljana 1961. CALIC D.: Neki problemi pri vrede FNRJ. Zagreb 1962.

KUHAR Avgust: Racionalizacija. Maribor 1955.

RADUNOVIĆ D.: Merenje produktivnosti rada, ekonomičnosti i rentabilnosti na nivou preduća. Beograd 1961.

MENICA. Ljubljana 1963.

CERNE F.: Planiranje in tržišni mehanizem v ekonomski teoriji socializma. Ljubljana 1960.

KOZLOV G.: Gospodarnostno preračunavanje v socialistični družbi. Ljubljana 1947.

ALMANAH hemijske industrije i srodnih industrijskih grana. Beograd 1956.

ČEH M.: Seznam inozemskih kemijskih strokovnih časopisov. Ljubljana 1957.

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. novo srebro; 7. vrsta komarjev, ki prenašajo malarijo; 9. slovenski tednik; 10. kratka za akcijsko družbo; 11. kratka mednarodne humanitarne organizacije; 13. ozki, srbohrv.; 14. prebivalca otoške države; 16. kemični simbol lahke kovine; 17. žensko ime; 19. naprava za sprejem radijskih valov; 21. zemeljska smola.

NAVPIČNO: 1. kontinent, celina; 2. kratka za ljudski odbor; 3. medmet tišine; 4. pereč, nujen, sodoben; 5. ozirni zaimek; 6. napad, naskok; 8. mirno sožitje, polepsana podoba zadovoljnega življenja; 12. gorenjska metropola; 13. podzemna žival, dvojina; 18. pripadnik zahodne skupine starih slovanov; 20. kratka slovenske letalske agencije.

